

Vespa austriaca Panz. **in Nederland.**

Zeven onzer acht inlandsche *Vespa*-soorten leven in staten en maken nesten; zij worden deswege sociale wespen genoemd. Het zijn *Vespa crabro* L., *media* de G., *silvestris* SCOP., *norvegica* F., *rufa* L., *vulgaris* L. en *germanica* L. De achtste soort is *Vespa austriaca* Panz. (*arborea* SMITH). Hiervan zijn alleen wijfjes en mannetjes bekend, geene werksters en geene nesten. Men vermoedt, dat zij als „koekoekswesp” bij eene of meer andere *Vespa*-soorten leeft, zooals de „koekoekshommels” (*Psithyrus*) bij de echte hommels (*Bombus*). Meer dan een vermoeden is dit echter nog steeds niet. SCHMIEDEKNECHT noemt haar deswege *Pseudovespa austriaca*; hij deelde mij nog onlangs mede, dat hij er van overtuigd is, dat zij bij *Vespa rufa* inwoont.

Van deze soort is in ons land slechts éénmaal een voorwerp, een wijfje, aangetroffen. Het wordt door VAN ANKUM vermeld in zijn werk over de „Inlandsche sociale wespen”, 1870, p. 41, en werd door DR. DE GAVERE gevangen te Haren in de prov. Groningen. Sinds meer dan eene halve eeuw heeft men dus van *V. austriaca* in Nederland niets meer vernomen.

Toen ik nu onlangs een groot aantal door mij verzamelde, doch nog niet gedetermineerde, *Vespa*-exemplaren eens doorkeek, ontdekte ik daaronder twee wijfjes, die ik als *V. austriaca* meende te mogen beschouwen, wat bij nauwkeurige determinatie juist bleek te zijn. Ik verzocht toen aan den directeur van het phytopathologisch instituut te Wageningen, mij het aldaar in de collectie aanwezige voorwerp van DE GAVERE toe te zenden, waaraan met de grootste bereidwilligheid werd voldaan, en kon mij er van overtuigen, dat dat exemplaar eertijds juist gedetermineerd was. Dit voorwerp werd, gelijk het etiket vermeldt, te Haren gevangen in Juli; mijne beide exemplaren trof ik op Schovenhorst onder Putten (G.) aan, en wel op 30 Mei 1917 en op 7 Augustus 1918.

Schovenhorst, Putten, December 1921. J. TH. OUDEMANS.